

bachelor
& master

bachelor & master

Sinds september 2004 is de hele structuur van het hoger onderwijs veranderd. Die nieuwe structuur werd tegelijkertijd ingevoerd in andere Europese landen. Zo sluiten opleidingen in Vlaanderen beter aan bij de opleidingen in andere landen. Daardoor kan je veel makkelijker switchen tussen hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en hogescholen en universiteiten in Europa. In de loop van je studie kan je ook nog van richting veranderen.

Het hoger onderwijs verandert

Vernieuwingen in het kort

Een professionele bacheloropleiding vind je in de hogescholen. Als je deze studie hebt afgerond, mag je jezelf bachelor noemen.

Als je aan een universiteit studeert, volg je eerst een bacheloropleiding van drie jaar en daarna kan je doorstromen naar een een- of tweejarige masteropleiding. Als je bent afgestudeerd, mag je jezelf master noemen.

De studieomvang van elke opleiding en opleidingsonderdeel wordt in studiepunten uitgedrukt. Een studiepunt of credit is een maat voor de studiebelasting waarbij één studiepunt gelijk is aan 25-30 uur studie, oefeningen, hoorcollege, labo enz.

Waarom een BAMA-structuur?

Deze Bachelor-Master-structuur hebben de Europese onderwijsministers afgesproken om de opleidingen in het hoger onderwijs in Europa beter vergelijkbaar te maken. In heel Europa wordt een gelijkvormig onderwijssysteem ingevoerd dat bestaat uit twee fasen: een bachelorfase en een masterfase. Als je in België bijvoorbeeld een bachelordiploma

bachelor & master

economie behaalt, heb je ongeveer dezelfde kwalificaties als iemand die dat diploma behaalt in Engeland of Frankrijk.

Wat zijn de voordelen?

Wie studeert, heeft meer keuzemogelijkheden dan vroeger: het bachelordiploma geeft toegang tot een breed aanbod aan masterstudies in binnen- en buitenland.

Omdat de diploma's internationaal beter vergelijkbaar zijn, is het veel gemakkelijker om een deel van je studie in het buitenland te volgen. Ook na je studie geldt dat voordeel: je kunt makkelijker in het buitenland aan het werk met je Belgische diploma. In het buitenland weet men veel beter dan vroeger wat zo'n opleiding inhoudt.

De hele reeks diplomabenoamingen wordt herleid tot twee: bachelor (na 3 jaar) en master (na minstens 1 bijkomend jaar).

Studeren aan een hogeschool

Welk soort opleidingen?

Bacheloropleidingen aan de hogeschool zijn beroepsgerichte opleidingen.

Wat is er veranderd?

De opleidingen van één cyclus duren nog altijd drie jaar. Toch werd er hier en daar aan het programma gesleuteld en zijn er nieuwe namen voor enkele opleidingen.

De opleiding van twee cycli werd hervormd zodat ze voldoet aan dezelfde eisen als de universitaire opleidingen. De opleiding blijft dus bij de hogeschool, maar het niveau dat de student behaalt is

bachelor & master

hetzelfde als dat aan de universiteit. Dat betekent ook dat er meer aandacht gaat naar wetenschappelijk onderzoek.

Inhoud

In de theorielessen is de benadering van de leerstof eerder concreet. Je bespreekt theoretische modellen en hun toepassingsmogelijkheden in de praktijk. In de praktijklessen ga je proefondervindelijk om met de materie die in de theoretische lessen aan bod kwam. Vaak worden er specifieke beroepsvaardigheden aangeleerd en getraind. Tijdens de stageperiode maak je uitgebreid kennis met je toekomstige werkveld en leer je omgaan met beroepsgeïmplementeerde mogelijkheden en moeilijkheden.

Bacheloropleiding

De bacheloropleiding in de hogeschool leidt tot specifieke beroepsvaardigheden. Heb je je bachelordiploma op zak, dan heb je een afgeronde beroepsopleiding gevolgd. Je bent klaar om de arbeidsmarkt op te gaan.

Doorstromen naar de masteropleiding

Als je de hogeschoolbacheloropleiding hebt afgerond, ga je meestal aan 't werk. Je kan ook kiezen voor een vervolgopleiding tot master. Dat kan aan de meeste hogescholen. Je kunt met een hogeschoolbachelordiploma in veel gevallen ook doorstromen naar een masteropleiding aan een universiteit. Maar je mag niet gelijk naar een master beginnen. Als de bachelor niet direct aansluit op een master dan moet je een 'overgangsprogramma' (schakelprogramma) volgen.

bachelor & master

Studeren aan een universiteit

Wat is er veranderd?

De bacheloropleidingen aan universiteiten duren 3 jaar. Daarna stroom je door naar een masteropleiding die 1 of 2 jaar duurt. Dit betekent dat er nieuwe opleidingsbenamingen ontstaan. Meestal lijken de nieuwe namen sterk op de vroegere namen.

Inhoud

Aan de hogescholen zijn de academische bacheloropleidingen in hoofdzaak toegepast-wetenschappelijk, dus niet zozeer om de wetenschap zelf vooruit te helpen (fundamenteel onderzoek). De theorie biedt een ruim begrippenkader, concepten, modellen en visies. De praktijk bestaat uit stages, ateliers, afstudeerprojecten, training en practica, taallabo en vertaal oefeningen enz.

Aan de universiteit verwerk je een overzicht van de inhoud van de eigen wetenschap, een begrippenkader, een wetenschapstaal, een overzicht van de belangrijkste stromingen, theorieën en denkmodellen en het gebruik van een eigen onderzoeksmethode.

Bacheloropleiding

In de bachelorfase staat je academische vorming centraal. Je doet vaardigheden en vakkennis op en je leert analyseren op academisch niveau.

Met een bachelordiploma van een universiteit kan je ervoor kiezen om te gaan werken, maar je hebt dan geen afgeronde wetenschappelijke opleiding gevolgd. Bovendien is het niet zo duidelijk welke mogelijkheden je precies hebt met een universitair bachelordiploma.

bachelor & master

Doorstromen naar de masteropleiding

Na het bachelordiploma kan je je verder specialiseren in een masteropleiding. Je hebt de keuze uit verschillende masters. Dat kan je doen aan je eigen universiteit of aan een andere Vlaamse of buitenlandse universiteit. De universiteit waaraan je studeert is verplicht om je minstens één aansluitende masteropleiding aan te bieden (bij hoge uitzondering is dit niet aan dezelfde universiteit). Je hebt in dit geval zonder meer recht op toelating. Als je kiest voor een aansluitende masteropleiding aan een andere Vlaamse of buitenlandse universiteit, dan kunnen er soms extra eisen worden gesteld.

Behalve de keuze voor een aansluitende masteropleiding, kan je ook kiezen voor een niet-aansluitende masteropleiding, na het volgen van een geïndividualiseerd opleidingsprogramma of een voorbereidingsprogramma of voor een andere academisch gerichte bacheloropleiding, al dan niet met studieverkorting.

Masterfase

De masterfase op de universiteit duurt 1 of 2 jaar. De opgedane kennis wordt uitgebouwd en verdiept. De opleidingen leggen de nadruk op gevorderde wetenschappelijke kennis en competenties die je nodig hebt voor een wetenschappelijke carrière of voor de intrede op de arbeidsmarkt. De opleiding wordt afgesloten met een masterproef. Masteropleidingen kunnen openstaan voor studenten uit verschillende disciplines.

bachelor & master

Verskil tussen hogeschool en universiteit

Het hoger onderwijs wordt ook in de nieuwe structuur georganiseerd in twee instituten: hogescholen en universiteiten. Hogescholen zijn eerder gericht op een duidelijk profiel: je studeert b.v. voor verpleger of vertaler. Dit wil niet zeggen dat die opleidingen alleen maar tot één en slechts één beroep toegang geven. Maar in grote lijnen kan je zeggen dat men zich een vrij goed beeld kan vormen van de inhoud van de opleiding en van de professionele omgeving waar je in terecht kan komen.

Een hogeschoolopleiding duurt in de regel drie jaar en dan ben je bachelor. In de meeste gevallen ga je daarna aan het werk. Logisch, want een hogeschoolopleiding is er vooral op gericht een beroepskwalificatie te halen.

Universiteiten geven opleidingen die abstracter van aard zijn, met een groter aandeel algemene vorming. Wetenschappelijk onderzoek is belangrijk. Studenten moeten op de hoogte zijn van de laatste evoluties in het vakgebied en ze zullen bij voorkeur ook aan het onderzoeksproces deelnemen.

Ook aan de universiteit ben je na drie jaar bachelor. In de universitaire bacheloropleiding werk je aan je academische vorming, gericht op verruiming van kennis en analytisch inzicht. Maar na de bachelorfase is je wetenschappelijke opleiding nog niet afgerond. Pas in de masterfase is er plaats voor specialisatie en word je voorbereid op de arbeidsmarkt of een wetenschappelijke carrière. De meeste universitaire bachelors zullen dus doorgaan met een masteropleiding die 1 of 2 jaar duurt.

Adressen, folders en websites

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Onderwijs
Koning Albert-II-laan 15 – 1210 Brussel

www.ond.vlaanderen.be

Brochure: Wat na het secundair onderwijs?

In deze brochure vind je toelichting bij de nieuwe onderwijsstructuur en krijg je een overzicht van alle mogelijke studierichtingen en de onderwijsinstellingen waar je deze kan volgen.

www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/beleidsinfo/bama/bamaflex/default.htm

Informatie over de nieuwe structuur Bachelor-Master
(regelgeving, vragen van onderwijsinstellingen, vragen van studenten)

www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/studenten/lijst-hogescholen.htm

Lijst van alle hogescholen met hun opleidingen

www.ond.vlaanderen.be/onderwijsaanbod/ho/universitair/alle.asp

Lijst van alle universiteiten met al hun opleidingen

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Najaar 2006

Delta vzw - Netwerk van JIPS
Vijverlaan 53 • 2610 Wilrijk • T. 03/820.95.31 • info@jips.be
www.jips.be